

T.B.M.M.

İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 21.07.2026
Sayı : 745

10/4418

Rıdvan UZ
Çanakkale Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de 2026 yazı öncesinde artan orman yangını riski ve kronik kuraklık alarmının nedenlerinin araştırılması; orman yangınlarına hazırlık kapasitesinin, yangın söndürme hava ve kara gücünün, yangın işçileri, orman muhafaza memurları, teknik personel ve gönüllü ekiplerin durumunun, yangın gözetleme, erken uyarı, yangın yolu, su havuzu, ilk müdahale süresi, kırsal yerleşimlerin yangına dayanıklılığı, enerji nakil hatları, maden ve turizm baskısı, insan kaynaklı yangın nedenleri, iklim değişikliği, sıcak hava dalgaları, rüzgâr rejimi, kuraklık, baraj ve yeraltı su seviyeleri, tarımsal sulama, belediye su yönetimi ve yangın sonrası rehabilitasyon süreçlerinin tespit edilmesi; ormanlarımızı, su kaynaklarımızı, kırsal yaşamı, tarımsal üretimi ve insanımızın can güvenliğini koruyacak etkin, bilimsel, şeffaf ve bütüncül politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 09/06/2026

Rıdvan UZ
İYİ Parti Çanakkale Milletvekili

Rıdvan UZ
Çanakkale Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

GEREKÇE

Orman yangınları ve kronik kuraklık, Türkiye'nin 2026 yazı öncesinde karşı karşıya olduğu en ciddi çevre, güvenlik, tarım ve yaşam hakkı sorunlarından biridir. Yangın yalnızca ağaçları yakmaz; köyleri, hayvanları, tarım alanlarını, arıcılığı, turizmi, su döngüsünü, toprağı, biyolojik çeşitliliği ve insanımızın can güvenliğini tehdit eder. Kuraklık ise yavaş ilerleyen ama etkisi derin olan bir afettir; barajda, tarlada, çeşmede, ormanda ve sofrada kendini gösterir.

Türkiye, Akdeniz iklim kuşağında yer alan, sıcaklık artışı, yağış rejimi değişikliği, kuraklık, rüzgâr, arazi kullanımı baskısı ve insan kaynaklı ihmal nedeniyle orman yangınlarına son derece açık bir ülkedir. 2026 yazına girerken mesele yalnızca yangın çıktığında söndürme meselesi değildir; yangın çıkmadan önce hazırlık, risk azaltma, erken uyarı, kırsal dirençlilik, su yönetimi, personel kapasitesi ve kurumlar arası koordinasyon meselesidir.

Orman Genel Müdürlüğü'nün 2025 faaliyet raporu, orman yangınlarıyla mücadele, ormanların korunması, bozuk orman alanlarının rehabilitasyonu ve orman-toplum ilişkilerinin güçlendirilmesini temel faaliyet alanları arasında göstermektedir. Bu resmi çerçeve, yangınla mücadelenin yalnızca söndürme uçaklarıyla değil; orman ekosisteminin korunması, insan kaynağı, saha altyapısı ve toplumun bilinçlendirilmesiyle birlikte yürütülmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

2025 yılı orman yangınları bakımından ağır bir tablo ortaya koymuştur. OGM verilerine dayandırılan 2026 tarihli haberlerde, 2025 yılında 3.224 orman yangını yaşandığı ve yangınlarda 81.473 hektar orman alanının zarar gördüğü aktarılmıştır. 2024 yılında ise 3.797 yangında 27.485 hektar alanın zarar gördüğü belirtilmiştir. Yangın sayısı 2025'te 2024'e göre azalmış görünse de yanan alanın yaklaşık üç katına çıkması, yangınların şiddeti, müdahale kapasitesi, iklim koşulları ve risk yönetimi açısından ciddi bir alarmdır.

Orman yangınlarında insan faktörü belirleyici olmaya devam etmektedir. TRT Haber'in 2026 tarihli haberinde 2025 yılında çıkan orman yangınlarının yüzde 96'sının insan kaynaklı, bunun da yüzde 88'inin ihmal ve dikkatsizlik sonucu meydana geldiği aktarılmıştır. Bu veri, yangınla mücadelede cezai yaptırım, eğitim, orman girişleri, anız yakma, piknik alanları, enerji nakil hatları, kırsal faaliyetler ve yerleşim-orman arayüzü denetimlerinin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

Orman yangınları artık klasik yaz yangını mantığıyla ele alınamaz. Sıcak hava dalgaları, düşük nem, kuvvetli rüzgâr, kurumuş bitki örtüsü, orman içi yanıcı madde birikimi ve uzun süreli kuraklık yangınların hem çıkma ihtimalini hem de büyüme hızını artırmaktadır. Dün birkaç hektarda kontrol altına alınabilecek yangın, bugün rüzgâr ve kuraklıkla birlikte dakikalar içinde köylere, tarım alanlarına ve yerleşimlere ulaşabilmektedir. Yangın rejimi değişmiştir; devletin hazırlık rejimi de değişmek zorundadır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün kuraklık analizleri, Türkiye'de kuraklığın farklı zaman ölçeklerinde düzenli olarak izlendiğini göstermektedir. MGM'nin kuraklık analizi

Tel : 0.312.4206574 – 75

Faks : 0.312.4202300

E-posta : ridvan.uz@tbmm.gov.tr

Adres : Ana Bina E Blok 1.Kat Oda No: E120 TBMM/ANKARA

Rıdvan UZ
Çanakkale Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

sayfasında 1, 3, 6, 9, 12 ve 24 aylık kuraklık değerlendirmeleri yayımlanmakta, son güncellemenin 11 Mayıs 2026 olduğu görülmektedir. Bu veriler, yangın riski ve su yönetimi bakımından meteorolojik kuraklık izlemesinin güncel ve bölgesel düzeyde ele alınması gerektiğini ortaya koymaktadır.

2026 yılının ilk aylarında yağışlarda bazı olumlu gelişmeler yaşanmış olsa da bu durum kronik kuraklık riskinin ortadan kalktığı anlamına gelmemektedir. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın iklim, fenolojik durum ve sulama izleme istatistiklerinde, 2026 yılı Şubat ayında Türkiye genelinde yağışların normallerinin ve geçen yılın aynı ayının yüzde 100'den fazla üzerine çıktığı ve son 66 yılın en yüksek Şubat yağışının kaydedildiği belirtilmiştir. Ancak tek bir yağışlı dönem, uzun yıllara yayılan hidrolojik açıkları, yeraltı suyu kayıplarını ve ekosistem stresini otomatik olarak gidermez.

Bu nedenle kuraklık değerlendirmesi yalnızca "barajlar doldu mu?" sorusuna indirgenemez. Baraj dolulukları geçici olarak yükselebilir; fakat yeraltı suyu seviyeleri, tarımsal sulama ihtiyacı, toprak nemi, kar örtüsü, havza bazlı su bütçesi, buharlaşma, sıcaklık artışı ve yaz aylarında tüketim baskısı birlikte değerlendirilmelidir. Kuraklık bazen çeşme akarken de devam eder; çünkü toprak, orman ve yeraltı suyu hâlâ susuz olabilir.

Türkiye'de kronik su stresi orman yangını riskini de büyütmektedir. Kuru otlar, çalılar, orman altı örtüsü, kuruyan dere yatakları ve nem kaybeden ekosistemler yangının yayılmasını kolaylaştırmaktadır. Aynı zamanda yangınla mücadelede kullanılacak su kaynakları, göletler, yangın havuzları, barajlar ve yerel su altyapısı kuraklık dönemlerinde daha kritik hâle gelmektedir. Su yönetimi ile yangın yönetimi artık aynı masada planlanmalıdır.

Yangın söndürme kapasitesi Meclis tarafından ayrıntılı biçimde araştırılmalıdır. Uçak ve helikopter sayısı, insansız hava aracı kullanımı, yangın gözetleme kuleleri, erken uyarı sistemleri, termal kameralar, arazözler, dozerler, ilk müdahale araçları, yangın havuzları, orman yolları, haberleşme altyapısı ve gece müdahale kapasitesi yangın sezonu başlamadan önce şeffaf biçimde açıklanmalıdır. Yangın çıktığında "hazırlıklyız" demek yetmez; hazırlığın sahada ölçülebilir olması gerekir.

Yangın işçileri ve orman personelinin durumu da bu başlığın merkezindedir. Mevsimlik işçilik, geçici personel, eğitim, koruyucu ekipman, mesai, dinlenme, barınma, yangın sırasında can güvenliği, lojistik destek, sağlık kontrolleri ve psikososyal destek konuları araştırılmalıdır. Ormanı savunan insanı güvencesiz bırakan bir sistem, yangınla mücadelede güçlü olamaz. Alevin karşısına çıkan personelin hakkı da güvenliği de devletin namusudur.

Kırsal yerleşimlerin yangına dayanıklılığı ayrıca incelenmelidir. Orman köyleri, yazlık bölgeler, kırsal mahalleler, tarım alanları, zeytinlikler, arıcılık sahaları ve turizm alanları yangın riskiyle iç içedir. Köylerde yangın suyu depoları, gönüllü ekipler, traktör tankeri, yangın eğitimi, tahliye planı, yaşlı ve engelli kişilerin listesi, hayvan tahliyesi, yol açıklığı ve acil

Rıdvan UZ
Çanakkale Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

iletişim sistemi bulunmalıdır. Yangın köye ulaştığında panik değil, önceden çalışılmış plan devreye girmelidir.

Enerji nakil hatları, yol kenarları, maden sahaları, turizm tesisleri, piknik alanları, tarımsal faaliyetler ve anız yakma uygulamaları yangın riski bakımından özel denetim gerektirir. Elektrik hatlarının bakımı, orman içinden geçen hatların çevresindeki temizlik, kıvılcım riski, trafo güvenliği, yol kenarı kuru ot temizliği, kamp ve piknik alanlarındaki ateş denetimi yaz sezonu başlamadan tamamlanmalıdır. Bir kıvılcımın bedeli bazen binlerce hektar ormandır.

Orman yangını sonrası rehabilitasyon da en az söndürme kadar önemlidir. Yanan alanların imara, madencilığe, turizme veya başka kullanımlara açılmayacağı güvencesi güçlü biçimde korunmalıdır. Toprak erozyonu, sel riski, doğal gençleşme, uygun ağaçlandırma, biyolojik çeşitlilik, yaban hayatı, arıcılık ve yerel halkın geçim kaynakları birlikte değerlendirilmelidir. Yangından sonra yapılacak yanlış müdahale, yangının verdiği zararı büyütebilir.

Kuraklık boyutunda ise tarımsal sulama politikaları kritik önemdedir. Türkiye’de suyun büyük bölümü tarımsal sulamada kullanılmaktadır. Vahşi sulama, açık kanal kayıpları, ürün deseni-su uyumsuzluğu, yeraltı suyu çekimi, enerji maliyetleri ve kuraklık sigortaları birlikte değerlendirilmelidir. Su fakiri havzalarda yüksek su tüketen ürünlerin teşvik edilmesi, hem çiftçiye hem ülkenin su geleceğini riske atmaktadır.

Belediyelerin su yönetimi de 2026 yazı öncesi ayrıca incelenmelidir. İçme suyu kayıp-kaçak oranları, şebeke yenileme, alternatif su kaynakları, arıtılmış atık suyun yeniden kullanımı, yağmur suyu hasadı, park-bahçe sulama politikaları, sanayi su kullanımı ve yaz nüfusu artan turizm bölgelerindeki kapasite sorunları Meclis gündemine alınmalıdır. Kuraklık döneminde sadece vatandaşa “tasarruf edin” demek yetmez; kamu da kendi altyapısını ve kayıplarını yönetmelidir.

İklim değişikliği yangın ve kuraklık riskini artıran ana çerçevedir. Daha sıcak yazlar, daha uzun kurak dönemler, daha kısa ama şiddetli yağışlar, ani seller, düşük toprak nemi ve yüksek buharlaşma Türkiye’nin afet profilini değiştirmektedir. Eski yangın ve su yönetimi anlayışıyla yeni iklim koşulları yönetilemez. Devletin orman, su, tarım, enerji, imar ve afet politikaları iklim gerçeğine göre yeniden kurulmalıdır.

Bu kapsamda 2026 yazı öncesinde yangın risk haritaları, kuraklık haritaları, yangın sezonu personel ve araç kapasitesi, hava araçları, kara müdahale ekipleri, yangın gözetleme sistemleri, orman yolu ve yangın havuzu durumu, köy tahliye planları, enerji nakil hattı denetimleri, orman içi izinler, maden ve turizm faaliyetleri, su kaynakları, baraj ve yeraltı suyu seviyeleri Meclis tarafından bütün yönleriyle araştırılmalıdır.

Ayrıca Orman Genel Müdürlüğü, Meteoroloji Genel Müdürlüğü, DSİ, AFAD, belediyeler, il özel idareleri, jandarma, itfaiye, enerji dağıtım şirketleri, orman köyleri, ziraat

Tel : 0.312.4206574 – 75

Faks : 0.312.4202300

E-posta : ridvan.uz@tbmm.gov.tr

Adres : Ana Bina E Blok 1.Kat Oda No: E120 TBMM/ANKARA

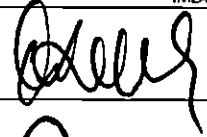
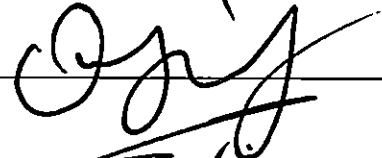
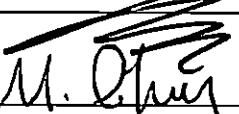
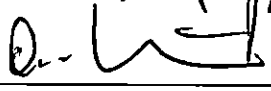
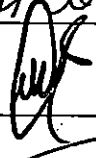
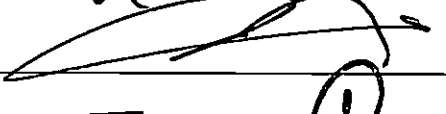
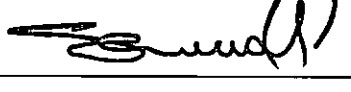
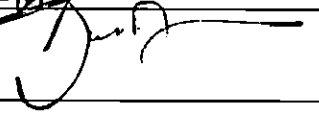
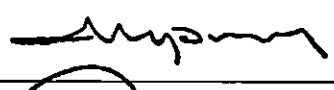
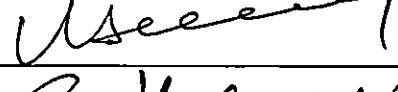
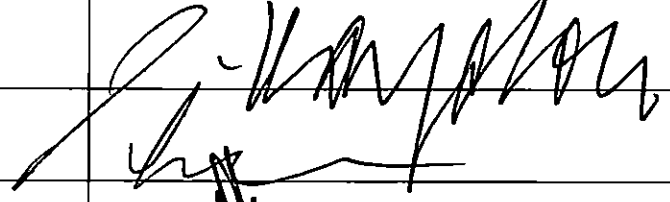
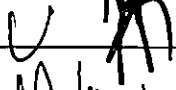
Rıdvan UZ
Çanakkale Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

odaları, arıcılar, turizm sektörü, çevre örgütleri, üniversiteler ve meslek odaları arasında yangın-kuraklık ortak kriz yönetimi modeli oluşturulmalıdır. Yangın ormanda, kuraklık tarlada, susuzluk şehirde ayrı ayrı yaşanıyor gibi görünür; ama hepsi aynı iklim ve yönetim krizinin parçalarıdır.

2026 yazı öncesi alarm zili çalmaktadır. Bu zil yalnızca orman köylerinde değil, belediye su idarelerinde, tarım havzalarında, enerji hatlarında, yangın kulelerinde, Meteoroloji haritalarında ve Meclis'in sorumluluk alanında çalmaktadır. Orman yandıktan sonra ağıt yakmak kolaydır; asıl devlet ciddiyeti, yangın başlamadan önce tedbir almaktır.

Türkiye'de 2026 yazı öncesi orman yangını ve kronik kuraklık alarmının tüm boyutlarıyla araştırılması; orman yangınlarına hazırlık kapasitesinin, insan kaynaklı yangın nedenlerinin, yangın personeli ve araç gereç durumunun, kırsal yerleşimlerin riskinin, kuraklık göstergelerinin, su yönetimi eksikliklerinin, tarımsal sulama baskısının ve iklim değişikliği etkilerinin tespit edilmesi; ormanlarımızı, su kaynaklarımızı, kırsal yaşamı, tarımsal üretimi ve insanımızın can güvenliğini koruyacak kalıcı politikaların geliştirilmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması zorunludur.

Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

ADI VE SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Ömer KARACA	AYDIN	
Yasin ÖZTÜRK	DEÜRLİ	
Yücel ARLAN	ANKARA	
M. Cihan PAGACI	İSTANBUL	M. Cihan Pagacı
Ayşe TİRE	AOLU	
Y. Seluk TİROĞLU	Bursa	
Burhanettin Kocaman	Mersin	B. Kocaman
Turan Yaldir	Aksaray	
Selcan Taser	Tekirdag	
Senol Sunat	Menteşe	
Metin Ergun	Mugla	M. Ergun
M. Mustafa Gülsen	G.ente	
Burak Dalgın	Balıkesir	
Hüsmen Kırkpınar	İzmir	
Yavuz Aydın	Trabzon	
Mehmet Akalin	Eolme	
Lutfullah Kayalar	Yozgat	
A. Sefik Cürkin	Hatay	
Hakan Toktoz	Bursa	
A. Serif Pakıbaşı	Ankara	A. Serif Pakıbaşı